

Plan Rozwoju Lokalnego Kędzierzyna-Koźła

(streszczenie)

*„Marzy mi się Kędzierzyn-Koźle jako duży, prężny ośrodek naukowo-przemysłowy, i to nie tylko w Polsce, a i na mapie Europy. Marzy mi Kędzierzyn-Koźle jako nowoczesny, przyjazny mieszkańcom, pełny zieleni i czystego powietrza, gdzie mieszkańcy tworzą małe społeczności na swoich osiedlach, a równocześnie czują dużą więź z całym miastem. Marzą mi się świetni samorządowcy, fachowcy w każdym calu, kochający to miasto i świetnie nim zarządzający. Marzy mi się nowoczesna komunikacja zbiorowa (elektryczne autobusy, do tego uzupełnione liniami tramwajowymi lub trolejbusowymi), marzy mi się miasto, gdzie nikt nie będzie czuł się wykluczony, samotny, spoglądający z trwogą w przyszłość... **Marzy mi się Kędzierzyn-Koźle jako miasto, o którym jego mieszkańcy będą mówić z dumą i ogromnym ciepłem w głosie, i to niezależnie o tego gdziekolwiek by się znaleźli na świecie...**”*

[odpowiedź nr 775 badania ankietowego]

I. Kilka słów o mieście

Blisko stąd do europejskich stolic – w najbliższym sąsiedztwie mamy ich aż sześć. Nasze zielone miasto (połowa powierzchni to lasy) jest większe nawet od samego Paryża. Przyroda ściśle otacza 16 osiedli położonych w dolinach rzek, infrastrukturę i tereny przemysłowe. Przemykamy wśród niej siecią dróg i ścieżek rowerowych, chociaż wciąż jest ich za mało. W tej kipiącej zwłaszcza jesienią kolorami płataninie dobrze się mieszka i żyje.

Nasze miasto to miasto pozytywnych kontrastów - tu można znaleźć najbardziej zaskakujące sąsiedztwa. Ruchliwa obwodnica tuż obok urokliwej rzeczki płynącej przez leśny krajobraz? Sarny na tle wielkiej instalacji chemicznej? Rzeka przepływająca pod żeglownym kanałem? Takie widoki to u nas codzienność.

Kędzierzyn-Koźle ma 45 lat, ale gdzieś tam nawet tysiąc, a nawet więcej. Jak to możliwe? Ponad cztery dekady temu cztery sąsiadujące ze sobą miasta zostały połączone w jeden organizm. Tu wszędzie historia sąsiaduje z współczesnością, nowoczesność z tradycją – i nie kłóć się ze sobą, a uzupełniają.

Położenie nad rzekami było i jest dobrą szkołą charakterów. Powodzie, sąsiedztwo wielkiej chemii zahartowało i scementowało ludzi tu osiadłych i przybyłych z bardzo daleka.

Kędzierzyn-Koźle - miasto kolejarzy, miasto chemików, miasto siatkarzy (mistrzów Polski – nasza Zaksa potęgą jest i basta!) – nazywajcie nas, jak chcecie, bo to wszystko prawda. Po prostu przyjazne miasto dobrych ludzi – każdy znajdzie tu swoje miejsce do życia, a biznes dogodne lokalizacje - w końcu hasło „miasto możliwości” zobowiązuje! To także miasto portowe – kiedyś z drugim co do wielkości portem śródlądowym w Europie, tu zaczął powstawać kanał Odra – Dunaj. Tu nas obserwujcie, bo w historii żeglugi napiszemy wkrótce nowe karty – działamy, żeby wrócić do gry z przytupem. Pod banderą Kędzierzyna-Koźła będziemy jeszcze żeglować po rzekach, morzach i oceanach!

Jesteśmy spokojni, że tak w końcu będzie, a słońce nad naszymi lasami będzie się wznosić jeszcze cieplejsze i bardziej radosne. Naszą siłą jest to, że wiemy, co to solidarność, współdziałanie, wspólny cel – musimy tylko mocniej nad tym popracować, wzmocnić więzi sąsiedzkie i odnowić przyjaźnie. Norweska idea DUGNAD, która jest tematem przewodnim naszego projektu, będzie nam w tym pomocna.

Rzeczowość, wspólna decyzja, sprawne działanie – to właśnie Kędzierzyn-Koźle.

II. Problemy i bariery rozwoju miasta

Diagnoza zjawisk zachodzących obecnie w naszym mieście wskazuje, że największą barierą dla zrównoważonego rozwoju miasta będzie duży ubytek ludności.

Skalę zmian demograficznych w mieście obrazuje stan liczby mieszkańców w okresie od 1998 do 2018 roku oraz prognoza liczby mieszkańców w perspektywie do około 2050 roku. W przeciągu dwudziestu lat Kędzierzyn-Koźle utracił prawie 10 tys. mieszkańców. Z miasta ponad 70 tys. stał się miastem 61 tys. W tym okresie szczególnie dotkliwy był ubytek młodych mieszkańców. Oznacza to, że w perspektywie odpływ ludności spowodowany ruchem naturalnym będzie jeszcze szybszy, zwłaszcza, że do kategorii senioralnej w całości przejdzie powojenny wyż demograficzny. W ciągu kolejnych dwudziestu lat Kędzierzyn-Koźle może stracić około 12 tys. mieszkańców, czyli więcej niż w ciągu ostatnich 20 lat. W 2038 roku będzie miastem liczącym około 49 tys. mieszkańców, a w 2050 roku liczyć będzie zaledwie 42 tys. Pesymistyczna prognoza dla miasta z dużym prawdopodobieństwem się

spełni. Nie jest znana skala tych zmian, w szczególności zależna od zdolności przyciągania do miasta nowych mieszkańców oraz ruchu naturalnego ludności.

Niekorzystna struktura demograficzna Kędzierzyna-Koźła jest głównym wyzwaniem rozwoju miasta w kontekście jego przyszłości.

Drenaż zasobów ludzkich notowany jest w skali regionu i subregionu. **Opolskie to województwo największego w skali kraju kryzysu demograficznego.** Przyczyn takiego stanu rzeczy należy poszukiwać m. in. w wysokiej mobilności mieszkańców. Wyjazdy migracyjne mieszkańców regionu, m. in. ze względu na podwójne obywatelstwo, rozpoczęły się już w latach 90-tych XX wieku. Przyczynił się do tego upadek przemysłu w Polsce, jak też zmiany społeczno-gospodarcze tego okresu. Miasto powstało na bazie funkcji przemysłowej, więc upadek lub restrukturyzacja tradycyjnych i dominujących form przemysłu wywołała kryzys na lokalnym rynku pracy. Tym samym drenaż zasobów ludzkich miasta rozpoczął się wcześniej niż w przeciętnym mieście subregionalnym i dotknął również otoczenia funkcjonalnego miasta, pozbawiając je dodatkowo potencjalnych przyszłych zasobów kapitału ludzkiego (przyciąganie mieszkańców okolicznych wsi i miasteczek do miasta).

Rozwój gospodarczy w Europie i w Polsce w ciągu ostatnich lat był nierównomierny. Szybszy rozwój dużych ośrodków miejskich i wolniejszy miast średnich i małych, w połączeniu z wysoką mobilnością mieszkańców, wpływał na dalszy odpływ migracyjny. Drenażowi kadr sprzyjało otwarcie zagranicznych rynków pracy po akcesji Polski do Unii Europejskiej.

Obecny stan demograficzny miasta jest więc skutkiem przemian społeczno-ekonomicznych ostatnich dekad. Scenariusze demograficzne pokazują, że liczba ludności Kędzierzyna-Koźła nadal będzie się kurczyć, pomimo tego, że miasto w sferze ekonomicznej jest obecnie w dobrej sytuacji. Korzystnie wygląda budżet miasta, dane dot. wzrostu gospodarczego i aktywności ekonomicznej. Jednocześnie miasto nadal nie jest w stanie przeciwstawić się odpływowi migracyjnemu, głównie młodych mieszkańców miasta, a w przyszłości musi zmierzyć się z wyzwaniem starzejącego się społeczeństwa. Miasto posiada natomiast potencjał przyciągania nowych mieszkańców, w tym migrantów zagranicznych. Na ile ten potencjał będzie w stanie równoważyć zdolności rozwojowe trudno w tej chwili odpowiedzieć.

Kędzierzyn-Koźle charakteryzuje się bardzo dużą wymianą ludności. Dane dot. migracji i ruchu naturalnego wskazują, że wymianie w ciągu ostatniej dekady uległo około 1/3 ludności miasta. Historia miasta, związana z jego powstaniem w połowie lat 70-tych (z połączenia czterech odrębnych miejscowości) – wskazuje na **problem integracji i tożsamości mieszkańców Kędzierzyna-Koźła. Miasto wyróżnia potencjał aktywności społecznej i obywatelskiej,** rozwijają się formy współpracy takie jak budżet obywatelski, inicjatywa lokalna jednak współpraca napotyka na bariery (po obu stronach, m. in. braku zaufania). W kontekście opisanych wyzwań rozwoju związanych z demografią – **poprawa jakości rządzenia (partycypacji), budowa pozytywnego wizerunku miasta, tożsamości i przywiązania do miasta – stanowi kluczowe wyzwanie.**

Wyniki prowadzonych badań pokazują, że pomimo dostrzeganych pozytywnych zmian zachodzących w mieście, jego wizerunek w oczach mieszkańców jest negatywny. Wśród mieszkańców dominuje narracja, że Kędzierzyn-Koźle to miasto przemysłowe i jednocześnie zanieczyszczone, charakteryzujące się złym stanem powietrza, zagrażającym zdrowiu mieszkańców. Obecnie główny problem to zanieczyszczenie spowodowane niską emisją a nie jak wskazują mieszkańcy - benzen emitowany przez zakłady przemysłowe. Ten wydzźwięk był bardzo wyraźny i przewijał się w szeregu opinii różnych grup społecznych, w tym osób młodych (wskazywanych jako jeden z powodów do opuszczenia miasta). Trudność pogodzenia faktów budujących wizerunek miasta

polega na tym, że funkcja przemysłowa miasta jest wpisana w jego *genius loci*. To właśnie ten potencjał przyczynił się do powstania i szybkiego rozwoju miasta, a obecnie generuje istotny wpływ na jego rozwój ekonomiczny. W zakresie rozwoju funkcji przemysłowej miasto wciąż posiada istotne atuty (dobrze skomunikowane autostradą A4, przy linii kolejowej E30 i odrzańskiej drodze wodnej, ma uzbrojone, dostępne tereny inwestycyjne oraz plan zagospodarowania przestrzennego, który pokrywa całe miasto). Wyzwaniem będzie więc pogodzenie tych potencjalnie sprzecznych elementów wizerunku.

Uwarunkowania demograficzne nie były i nie są bez wpływu na obecny stan infrastruktury miejskiej. O ile ostatnie lata były bardzo owocne w zakresie modernizacji i rozwoju infrastruktury publicznej (choć nadal jest wiele do zrobienia), o tyle **do deficytów i problemów miasta należy zaliczyć jego ofertę mieszkaniową**. Podstawowa infrastruktura miasta, w tym zasoby mieszkaniowe, struktura przestrzenna, ukształtowane zostały w okresie dynamicznego rozwoju miasta kilka dekad wstecz. W mieście praktycznie nie buduje się nowych mieszkań, pomimo, że miasto posiada ku temu możliwości (tereny inwestycyjne pod zabudowę wielorodzinną). Związane jest to zapewne z niskim popytem, na który z kolei wpływ mają także zjawiska demograficzne. Oferta mieszkaniowa miasta nie stanowi jego przewagi konkurencyjnej w odniesieniu do przyciągania lub zatrzymania zasobów ludzkich, w tym młodych mieszkańców.

Do wyzwań należy zaliczyć także prowadzenie polityki senioralnej. O ile prognozuje się spadek liczby mieszkańców miasta, o tyle liczba osób w wieku senioralnym będzie rosła, a następnie utrzymywać się na stałym poziomie. Historyczna zmiana nastąpiła w roku 2008, wtedy to wg danych GUS pierwszy raz więcej było poprodukcyjnych niż przedprodukcyjnych (przy danych klasyfikujących wiek przedprodukcyjny jako 0-17). W 2050 roku trzecia część mieszkańców miasta może być w wieku poprodukcyjnym. Rodzą się więc pytania na ile miasto jest przygotowane do takiej sytuacji, zarówno w sensie infrastrukturalnym, ale również społecznym. Na ile miasto będzie w stanie zapewnić dobrą jakość usług opiekuńczych, ofertę czasu wolnego, a jednocześnie na ile podtrzymane zostaną więzi rodzinne i społeczne.

III. Potencjały i mocne strony miasta

Szczegółowa diagnoza miasta, praca warsztatowa z interesariuszami oraz szerokie konsultacje społecznej pozwoliły zidentyfikować przewagi konkurencyjne miasta oparte na materialnych i niematerialnych zasobach wewnętrznych. Do kluczowych potencjałów i mocnych stron miasta należą:

1. Położenie miasta przy głównych szlakach komunikacyjnych, które przyczyniło się do rozwoju funkcji przemysłowej miasta,
2. Rozwinięta funkcja przemysłowa, w tym przemysł chemiczny, nowe inwestycje lokowane na m.in. na Polu Południowym, w porcie w Koźlu, na pozostałych wyznaczonych obszarach aktywności gospodarczej,
3. Aktywność ekonomiczna mieszkańców, będące istotnym impulsem rozwoju miasta,
4. Korzystna i stabilna sytuacja budżetu miasta, wpływająca na aktywność inwestycyjną miasta,
5. Potencjał aktywnych liderów, organizacji pozarządowych, istniejące narzędzia miasta wspierające aktywność społeczną,
6. Doświadczone i aktywne służby publiczne (w sferze pomocy publicznej, edukacji, rekreacji, planowania przestrzennego),
7. Dobrze rozwinięte i funkcjonujące szkolnictwo różnych poziomów, kreujące ponadlokalną funkcję miasta,

8. Dobrze rozwinięta infrastruktura sportowa, w oparciu o którą budowana będzie nowa oferta
9. Marka i renoma klubu siatkarskiego Grupa Azoty ZAKSA Kędzierzyn-Koźle,
10. Aktywne i dobrze zorganizowane instytucje kultury i sportu,
11. Wysoki poziom bezpieczeństwa publicznego i dobry dostęp do opieki zdrowotnej,
12. Atuty do kreowania oferty czasu wolnego oparte na walorach przyrodniczo-krajobrazowych (m.in. rzeki Odry i Kłodnicy oraz lasów), dziedzictwie kulturowym (np. muzeum, zabytkach pofortecznych) i imprezach miejskich,
13. Działania w zakresie ochrony środowiska (np. likwidacja niskiej emisji, nowoczesny tabor autobusowy, sieć ścieżek rowerowych, system wypożyczalni rowerów, edukacja) będące szansą na zbudowanie wizerunku miasta ekologicznego – rozwój świadomości ekologicznej.
14. Stosowane narzędzia planowania przestrzennego (np. Miejskowy Plan Zagospodarowania Przestrzennego, pilotażowa forma konsultacji społecznych ”Szkoła świadomego planowania przestrzennego”).

IV. Misja, wizja i cele rozwoju

Punktem wyjścia do zdefiniowania celów były prace analityczno-diagnostyczne i wypracowana przy szerokim udziale interesariuszy wizja Kędzierzyna-Koźla, oraz uświadomienie sobie misji miasta.

Prace nad misją i wizją miały charakter partycypacyjny, tj. odbywały się w oparciu o cykl warsztatów, z udziałem liderów społeczności miasta. Udział w nich wzięli przedstawiciele: trzech największych firm z terenu miasta (w tym Grupa Azoty ZAK SA), jednostek naukowo-badawczych (w tym Sieć Badawcza Łukasiewicza ICSO Blachownia, Politechnika Opolska), Młodzieżowej Rady Miasta, spółki gminnej KKPP sp. z o.o., lokalnych organizacji pozarządowych (KS Koziółek, Stowarzyszenie Inicjatyw Kulturalnych „Pasja”, Fundacja „Kocham Swoje Życie”, Koło Gospodyń Miejskich) oraz nieformalnych grup działania (Komitet Ochrony Powietrza) a także zainteresowani udziałem mieszkańcy miasta i zespół miejski pod przewodnictwem zastępcy prezydenta miasta. Warsztaty moderowane były przez ekspertów ze Związku Miast Polskich.

Liderzy z Kędzierzyna-Koźla i mieszkańcy miasta uświadomili sobie, że „kurczenie się miasta” w wymiarze demograficznym jest nieuniknione. Może wpłynąć na zmniejszenie potencjału kapitału społecznego i intelektualnego. Może doprowadzić do poważnego kryzysu finansów miasta, wpłynąć na jego zdolności inwestycyjne, a docelowo na jakość życia mieszkańców. Kędzierzyn-Koźle chce tak realizować politykę rozwoju, aby być przygotowanym na czekający miasto kryzys demograficzny, przejść przez niego wzmocnionym, co więcej chce podtrzymać rozwój społeczno-gospodarczy miasta i pozytywne zmiany zachodzące w sferze przestrzenno-funkcjonalnej.

Dlatego Włodarzom miasta i Partnerom społecznym zależy przede wszystkim na zmianie wizerunku miasta, a także sposobie zarządzania. Kędzierzyn-Koźle ma być miastem nie tylko oferującym pracę, ale również być miejscem, w którym można mieszkać i spędzać czas „blisko przyrody”, aktywnie, oddychając czystym powietrzem. Równie ważne jest zwiększenie roli mieszkańców w podejmowaniu decyzji i realizacji działań na rzecz rozwoju miasta.

Pozwoli to zwiększyć konkurencyjność miasta w odniesieniu do zasobów kapitału ludzkiego, czyli zatrzymać większy odsetek osób młodych w mieście niż ma to miejsce obecnie, przyciągnąć nowych mieszkańców, zarówno z bliższego otoczenia, jak też migrantów. Miasto pragnie zapewnić nie tylko dobrą pracę, ale także warunki do rozwoju osobistego i rodzinnego, ale także godną i bezpieczną starość. Zwiększenie udziału mieszkańców w „zarządzaniu” oznacza również, że zwiększy się zasób wiedzy,

pomysłów, kreatywności i zaangażowania na rzecz rozwoju miasta. Na tym oparto misję miasta (w schemacie poniżej)

Wizja w Planie Rozwoju Lokalnego Kędzierzyna-Koźła bazuje na realnych możliwościach rozwoju, tj. takich czynnikach, które są w zasięgu miasta i jego mieszkańców. Jednocześnie przyszły obraz miasta stanowi „istotne” wyzwania dla polityki rozwoju lokalnego, gdyż wskazuje na konieczność dokonania zasadniczej zmiany w sposobie jego funkcjonowania, **wytacza nową ścieżkę rozwoju.**

Nową ścieżką rozwoju Kędzierzyna-Koźła jest przede wszystkim dialog społeczny rozumiany jako umiejętność komunikacji i współpracy, tworzenia i realizacji wspólnych pomysłów na rzecz rozwoju miasta i wspólnot lokalnych, w wymiarach zarówno sąsiedzkich, osiedlowych jak też całego organizmu miejskiego. **Będzie on podstawą rozwoju miasta,** które czeka poważny kryzys demograficzny. Kędzierzyn-Koźle „potrzebuje” bowiem efektywniejszego wykorzystania potencjału wiedzy, kreatywności, zaangażowania mieszkańców.

Miasto dialogu to miasto zintegrowane w wymiarze społecznym (dialog sprzyja integracji). Integracji społecznej sprzyjać będzie dobrze rozwinięta infrastruktura komunikacyjna oraz nowoczesne technologie.

Chcemy również zmienić wizerunek na ekologiczny, aby miasto było przyjazne i bliskie mieszkańcom. Oznacza to, że w przyszłości o nas będzie mówić się pozytywnie, a wizerunek gminy będzie budzić pozytywne emocje. **Wykorzystamy walory przyrodnicze, w tym lasy, Odrę i Kłodnicę do budowy nowego wizerunku. W oparciu o nasze tradycje przemysłowe będziemy również dążyć do tego aby mieszkańcy i inwestorzy postrzegali Kędzierzyn-Koźle jako ośrodek innowacji i nowoczesnych (zielonych, czystych) technologii.**

Planujemy aby poszczególne osiedla, oddalone od siebie, połączone były siecią dróg i ścieżek rowerowych biegnących przez obszary atrakcyjne przyrodniczo. Pozwoli to mieszkańcom na kontakt z naturą oraz sprzyjać będzie integracji poszczególnych części miasta. W mieście wzmocniona zostanie kultura, która wychodzić będzie w plener, integrując wszystkie grupy wiekowe. Będzie współtworzona przez mieszkańców **(tu łączymy wymiar integracji i ekologii).**

Dzięki nowej ścieżce rozwoju potencjał innowacyjnej i konkurencyjnej gospodarki postrzegany będzie przez pryzmat „atrakcyjnego rynku pracy”, tym samym spełniając potrzeby młodych mieszkańców i emigrantów szukających lepszego miejsca do życia. Kompetencje przedsiębiorców oraz walory przestrzenne i lokalizacyjne wykorzystane zostaną do rozwoju **innowacyjnych branż opartych na nowoczesnych technologiach.** Młodzi mieszkańcy wkraczając na rynek pracy posiadać będą kompetencje i umiejętności, które pozwolą im na podjęcie pracy i rozwój kariery zawodowej na miejscu a także zakładanie własnych biznesów. W tym celu rozwijana będzie oferta edukacji, która powiązana będzie z profilem gospodarczym miasta oraz profilaktyką i ochroną zdrowia

Istotne znaczenie dla definiowania wizji miały opinie mieszkańców. Zebrane zostały one podczas badania ankietowego, w którym wzięło **udział 1522 mieszkańców miasta.** Ankietę przeprowadzono w czerwcu 2020 roku. Zapytano mieszkańców o przyszły oczekiwany obraz miasta. Mieszkańcy wyrazili opinię, że na poprawę jakości życia w Kędzierzynie-Koźlu największy wpływ będzie mieć stworzenie nowych możliwości rozwoju zainteresowań, czyste powietrze oraz stworzenie nowych miejsc rekreacji i wypoczynku. W opinii mieszkańców tym co najbardziej hamuje rozwój Kędzierzyna-Koźła jest negatywny wpływ przemysłu na jakość środowiska, powietrza, mało różnorodny rynek pracy oraz niewykorzystany potencjał przyrodniczy Odry i lasów. W opinii badanych na integrację mieszkańców Kędzierzyna-Koźła największy wpływ mieć będą: szersza oferta społeczno-kulturalna dla poszczególnych grup społecznych, pomoc mieszkańcom w realizacji ich pomysłów, większe wsparcie

dla organizacji i stowarzyszeń i stworzenie nowych miejsc spotkań na osiedlach. Do najważniejszych zagrożeń badani zaliczyli utratę źródeł dochodu a następnie brak osób które zaopiekują się wzrastającą liczbą osób starszych (rozpad więzi społecznych).

Wobec powyższych uzasadnień przyjęto następujące brzmienie wizji:

Wizja 2030:		
<p>Kędzierzyn-Koźle w 2030 roku jest miastem ekologicznym i innowacyjnym, kreowanym przez mieszkańców cieszących się z wysokiej jakości oferty pracy, nauki i czasu wolnego.</p> <p>Jesteśmy miastem świadomym zmian klimatycznych i demograficznych. Dziedzictwo przemysłowe oraz walory przyrodniczo-kulturowe są dumą lokalnej społeczności, utożsamiającej się z miastem.</p>		
Misja		
<p>Naszą misją jest zbudowanie pozytywnego wizerunku miasta jako ośrodka ponadlokalnego, w oparciu o konstruktywny dialog wszystkich grup działających na rzecz jego zrównoważonego rozwoju.</p>		
Cel strategiczny 1.	Cel strategiczny 2.	Cel strategiczny 3.
Rozwinięta współpraca i partnerstwo na rzecz rozwoju miasta i wspólnot lokalnych.	Nowy wizerunek miasta zielonego, ekologicznego i atrakcyjnego przestrzenie.	Rozwinięta innowacyjna gospodarka oraz usługi miasta oparte na nowoczesnych technologiach.
Priorytet 1.1. Silny ośrodek subregionalny.	Priorytet 2.1. Miasto zielone i ekologiczne.	Priorytet 3.1. Nowe inwestycje i wzrost gospodarczy.
Priorytet 1.2. Miasto aktywne i zintegrowane społecznie.	Priorytet 2.2. Rozwinięta oferta mieszkaniowa.	Priorytet 3.2. Wizerunek miasta innowacyjnego i atrakcyjnego rynku pracy.
Priorytet 1.3. Profesjonalne służby publiczne.		

Struktura Planu Rozwoju Lokalnego została zbudowana w oparciu o elementy składowe hierarchicznie sobie podległe (struktura hierarchiczna). Osiąganiu wizji służą wyznaczone cele strategiczne oraz wyzwania. Mają one charakter ogólny i określają pożądane stany i procesy rozwojowe. Cele strategiczne wynikają bezpośrednio z wizji i misji. Wyzwania stanowią odpowiedź na zdiagnozowane problemy, bazują na mocnych stronach oraz wykorzystują pojawiające się szanse.

Priorytet	Wyzwania wynikające z diagnozy
Cel strategiczny 1. Rozwinięta współpraca i partnerstwo na rzecz rozwoju miasta i wspólnot lokalnych.	
Priorytet 1.1. Silny ośrodek subregionalny.	<ol style="list-style-type: none"> 1. Podejmowanie współpracy na poziomie ponadlokalnym, regionalnym i krajowym odnośnie wykorzystania potencjału inwestycyjnego miasta. 2. Rozwój połączeń komunikacyjnych z otoczeniem funkcjonalnym oraz w regionie w celu zwiększenia dostępu do oferty rynku pracy, usług na terenie Kędzierzyna-Koźla oraz dostępności do ośrodków akademickich w regionie.

	<ol style="list-style-type: none"> 3. Podejmowanie współpracy na poziomie ponadlokalnym, regionalnym i krajowym odnośnie wykorzystania potencjału przestrzennego i przyrodniczego miasta, w tym lasów i wód powierzchniowych.
Priorytet 1.2. Miasto aktywne i zintegrowane społecznie.	<ol style="list-style-type: none"> 1. Wzmocnienie współpracy i potencjału aktywnych liderów, organizacji pozarządowych w realizacji działań wspierających służby publiczne, w tym w sferze pomocy społecznej, edukacji, rekreacji, planowania przestrzennego (dzielenie się wiedzą i kompetencjami). 2. Kreowanie rozwiązań z zakresu solidarności i integracji społecznej, przy ścisłej współpracy służb publicznych, liderów lokalnych oraz organizacji społecznych. 3. Integracja społeczna migrantów napływających do miasta, realizowana na różnych poziomach i sferach (edukacja, pomoc społeczna, kultura). 4. Wykorzystanie walorów przyrodniczo-krajobrazowych i dziedzictwa kulturowego miasta do wzmacniania więzi społecznych, w tym integracji mieszkańców wokół wspólnych wyzwań (np. kreowanie rozwiązań z zakresu małej infrastruktury rekreacyjnej, sieci ścieżek rowerowych, imprez kulturalnych). 5. Kształtowanie pozytywnego wizerunku oraz integracja społeczna w oparciu o potencjały miasta, w tym sukcesy sportowe i aktywność społeczną klubu ZAKSA. 6. Kształtowanie aktywności społecznej w oparciu o rozwiniętą infrastrukturę sportową, przy współpracy partnerów społecznych i aktywnych liderów.
Priorytet 1.3. Profesjonalne służby publiczne.	<ol style="list-style-type: none"> 1. Rozwijanie i wspieranie działań z zakresu opieki senioralnej, ukierunkowane na wzmocnienie więzi rodzinnych. 2. Prowadzenie dialogu i budowanie zaufania społecznego pomiędzy mieszkańcami a sferą publiczną, przy szerokim włączeniu/ udziale lokalnych liderów i organizacji społecznych. 3. Wzmocnienie narzędzi partycypacji społecznej w odniesieniu do działań realizowanych przez miasto w zakresie rozwoju oferty czasu wolnego. 4. Kształtowanie nowego wizerunku miasta współpracującego, włączającego mieszkańców w plany jego rozwoju, nastawionego na poprawę jakości środowiska.
Cel strategiczny 2. Nowy wizerunek miasta zielonego, ekologicznego i atrakcyjnego przestrzenie.	
Priorytet 2.1. Miasto zielone i ekologiczne.	<ol style="list-style-type: none"> 1. Rozwijanie infrastruktury sprzyjającej ochronie środowiska i przeciwdziałającej zmianie klimatu, na bazie lokalnych zasobów przyrodniczych, w tym np. systemu ścieżek rowerowych, systemów małej retencji. 2. Wspieranie nowych inwestycji i rozwiązań związanych z działalnością gospodarczą, przyjaznych dla środowiska. 3. Budowa społecznej akceptacji dla działalności gospodarczych przyjaznych dla środowiska. 4. Prowadzenie dialogu i transparentnej polityki informacyjnej w zakresie stanu i ochrony środowiska.
Priorytet 2.2. Rozwinięta oferta mieszkaniowa.	<ol style="list-style-type: none"> 1. Rozwój oferty mieszkaniowej w oparciu o istniejący potencjał wolnych terenów inwestycyjnych (pod zabudowę mieszkaniową) oraz aktualne plany odnoszące się do zagospodarowania przestrzennego miasta (atrakcyjne kwartały śródmiejskie). 2. Rozwój atrakcyjnej (dopasowanej) oferty mieszkaniowej miasta, w szczególności w odniesieniu do potrzeb osób młodych, migrantów ekonomicznych, rodzin wielodzietnych.

Cel strategiczny 3. Rozwinięta innowacyjna gospodarka oraz usługi miasta oparte na nowoczesnych technologiach.	
Priorytet 3.1. Nowe inwestycje i wzrost gospodarczy.	<ol style="list-style-type: none"> 1. Podnoszenie konkurencyjności i innowacyjności branży przemysłowej w oparciu o potencjał terenów inwestycyjnych. 2. Promocja gospodarcza miasta w oparciu o istniejący potencjał wolnych terenów inwestycyjnych oraz aktualne plany odnoszące się do zagospodarowania przestrzennego miasta. 3. Wykorzystanie innowacyjności branż zlokalizowanych w Kędzierzynie-Koźlu, w tym branży chemicznej do dalszego rozwoju gospodarczego. 4. Wzmocnienie współpracy w sferze gospodarczej w zakresie podnoszenia konkurencyjności przedsiębiorstw, przyciągania i rozwijania nowych inwestycji, przyciągania i zatrzymania kadr dla lokalnej gospodarki.
Priorytet 3.2. Wizerunek miasta innowacyjnego i atrakcyjnego rynku pracy.	<ol style="list-style-type: none"> 1. Promocja miasta jako znaczącego ośrodka przemysłowego, oferującego pracę i możliwości rozwoju. 2. Przyciąganie nowych mieszkańców, w tym migrantów z Ukrainy, w oparciu o ofertę rynku pracy, przy współpracy z przedsiębiorcami z terenu miasta. 3. Wspieranie aktywności zawodowej, w tym odniesieniu do osób starszych. 4. Wspieranie przedsiębiorców w zakresie pozyskiwania kadr/ budowanie ścieżki kariery oraz w zakresie aktywności zawodowej mieszkańców (rozwijanie umiejętności i kompetencji pracowników niezbędnych na rynku pracy, w tym osób wchodzących na rynek pracy). 5. Rozwijanie dedykowanych lokalnym specjalizacjom kierunków kształcenia.

V. Działania podstawowe realizowane w ramach Planu Rozwoju Lokalnego

Działanie 1.1. Tworzenie warunków integracji społecznej sprzyjające szerzeniu idei Dugnad	
Cel	Cel 1. Rozwinięta współpraca i partnerstwo na rzecz rozwoju miasta i wspólnot lokalnych.
Opis działania	<p>Działanie polegać będzie na stworzeniu i rozwinięciu infrastruktury społecznej, której zadaniem będzie wspierać integrację społeczną, w szczególności realizowaną z poziomu oddolnego, przy wsparciu organizacji społecznych oraz mieszkańców miasta. Zakłada się stworzenie zupełnie nowej przestrzeni dla aktywności społecznej poprzez modernizację budynku po PSP nr 6 w Kędzierzynie-Koźlu. W obiekcie tym rozwiną się nowe funkcje, tj. powstanie Centrum Współpracy DUGNAD (obejmujące Gminne Centrum Seniora oraz Centrum Organizacji Pozarządowych i Wolontariatu) oraz mieszkania wspomagane. Połączenie tych funkcji w jednym budynku sprzyjać będzie integracji działań i organizacji. Działanie obejmuje ponadto modernizację Domu Kultury Chemik na potrzeby osób niepełnosprawnych, co umożliwi tej grupie osób korzystanie z oferty kulturalnej i udział w przedsięwzięciach realizowanych obiekcie. Wychodząc naprzeciw oczekiwaniom młodych mieszkańców rozwinięta zostanie infrastruktura skateparku na Otwartej Strefie Rekreacyjno-Sportowej przy Al. Jana Pawła II oraz powstanie nowy tego typu obiekt na ul. Skarbowej w Kędzierzynie-Koźlu.</p>
Do jakich wyzwań nawiązuje działanie?	<p>Priorytet 1.2. Miasto aktywne i zintegrowane społecznie (pkt 1,2,6) Priorytet 1.3. Profesjonalne służby publiczne (pkt 1, 2,4).</p>

Jakie problemy działanie rozwiązuje?	Działanie jest odpowiedzią na następujące problemy/ deficyty rozwojowe miasta: <ul style="list-style-type: none"> • Negatywny wizerunek miasta oraz przemysłu zanieczyszczającego powietrze. • Niska aktywność społeczna mieszkańców. • Brak wzajemnego zaufania i dialogu pomiędzy instytucjami, mieszkańcami i organizacjami działającymi w mieście. 		
Jakie potencjały działanie wykorzystuje?	Działanie bazuje na następujących potencjalach/ zasobach miasta: <ul style="list-style-type: none"> • Doświadczone i aktywne służby publiczne w tym w sferze pomocy społecznej, edukacji, rekreacji, planowania przestrzennego. • Potencjał aktywnych liderów, organizacji pozarządowych, istniejące narzędzia miasta wspierające aktywność społeczną. 		
Typ działania:	Partner/ Realizator:	Okres realizacji:	Wartość :
WYMIAR SPOŁECZNY inwestycyjne	Gmina Kędzierzyn-Koźle (UMKK)	IV kw 2021-I kw 2024	9.627.107 PLN

Działanie 1.2. Włączenie społeczne poprzez działania integracyjne w formule Dugnad.

Cel	Cel 1. Rozwinięta współpraca i partnerstwo na rzecz rozwoju miasta i wspólnot lokalnych.
Opis działania	Działanie zakłada realizację szeregu przedsięwzięć, które koncentrować będą się na mieszkańcach miasta, tj. pobudzać będą ich integrację oraz wspierać włączenie. Wśród przedsięwzięć są m.in.: koncert pokoleń, warsztaty terapeutyczno-sensoryczne dla dzieci niepełnosprawnych oraz warsztaty kulturalno-edukacyjne dla seniorów, przewidziano także wsparcie asystentów os. niepełnosprawnych oraz organizację wypoczynku letniego/zimowego skierowanego do dzieci z rodzin z problemami, dla pozostałych dzieci dostępne będą półkolonie. Przedsięwzięcia realizowane będą przez organizacje pozarządowe i społeczne we współpracy z podmiotami publicznymi.
Do jakich wyzwań nawiązuje działanie?	Priorytet 1.2. Miasto aktywne i zintegrowane społecznie (pkt 2,5,6). Priorytet 1.3. Profesjonalne służby publiczne (pkt 1).
Jakie problemy działanie rozwiązuje?	Działanie jest odpowiedzią na następujące problemy/ deficyty rozwojowe miasta: <ul style="list-style-type: none"> • Negatywny wizerunek miasta oraz przemysłu zanieczyszczającego powietrze, • Niska aktywność społeczna mieszkańców, • Brak wzajemnego zaufania i dialogu pomiędzy instytucjami, mieszkańcami i organizacjami działającymi w mieście, • Rozluźnienie więzi społecznych w tym rodzinnych, • Starzejące się społeczeństwo, niekorzystne prognozy demograficzne wpływające na zapewnienie usług opieki senioralnej na odpowiednim poziomie oraz dostosowanie miasta do potrzeb osób starszych i niepełnosprawnych.
Jakie potencjały działanie wykorzystuje?	Działanie bazuje na następujących potencjalach/ zasobach miasta: <ul style="list-style-type: none"> • Doświadczone i aktywne służby publiczne w tym w sferze pomocy społecznej, edukacji, rekreacji, planowania przestrzennego, • Walory przyrodniczo-krajobrazowe (m.in. Odra, lasy) i dziedzictwo kulturowe (np. muzeum, zabytki poforteczne), • ZAKSA, budująca pozytywny wizerunek miasta,

	<ul style="list-style-type: none"> • Rozwinięta infrastruktura sportowa, • Potencjał aktywnych liderów, organizacji pozarządowych, istniejące narzędzia miasta wspierające aktywność społeczną. • Potencjał migrantów. 		
Typ działania:	Partner/ Realizator	Okres realizacji:	Wartość :
WYMIAR SPOŁECZNY nieinwestycyjne	Gmina Kędzierzyn-Koźle (UMKK/MOPS/MOK); KS Koziółek (ngo)	IV kw 2021-I kw 2024	2.352.466 PLN

Działanie 1.3. Wzbogacanie oferty kulturalnej i rekreacyjnej miasta.

Cel	Cel 1. Rozwinięta współpraca i partnerstwo na rzecz rozwoju miasta i wspólnot lokalnych.		
Opis działania	<p>Działanie zakłada realizację szeregu przedsięwzięć oferujących mieszkańcom nowe, niedostępnych do tej pory formy, zorganizowanego spędzania wolnego czasu (m.in. nowe sekcje sportowe jak: piłka nożna dziewcząt, bowling, kajakarstwo, siatkówka plażowa kobiet). Ponadto oferowane będą inne popularne i lubiane formy aktywności jak zawody skatingowe, mityng lekkoatletyczny z udziałem osób niepełnosprawnych, biegi na różnych dystansach trasami leśnymi i miejskimi, wycieczki rowerowe, warsztaty teatralne czy koncerty muzyki romskiej, śląskiej, kresowej i niemieckiej w oparciu o zasoby instytucjonalne, przestrzenne, przyrodnicze miasta oraz techniczne (przygotowana w ramach działania aplikacja tras rowerowych). Działanie doprowadzi do stworzenia nowych możliwości spędzania czasu w mieście, odkrywania potencjałów przyrody i kultury miasta. Przedsięwzięcia realizowane będą przez organizacje pozarządowe i społeczne we współpracy z podmiotami publicznymi.</p>		
Do jakich wyzwań nawiązuje działanie?	Priorytet 1.2. Miasto aktywne i zintegrowane społecznie (pkt 1,4,5,6).		
Jakie problemy działanie rozwiązuje?	Działanie jest odpowiedzią na następujące problemy/ deficyty rozwojowe miasta: <ul style="list-style-type: none"> • Negatywny wizerunek miasta oraz przemysłu zanieczyszczającego powietrze. • Niska aktywność społeczna mieszkańców. • Brak wzajemnego zaufania i dialogu pomiędzy instytucjami, mieszkańcami i organizacjami działającymi w mieście. 		
Jakie potencjały działanie wykorzystuje?	Działanie bazuje na następujących potencjałach/ zasobach miasta: <ul style="list-style-type: none"> • Doświadczone i aktywne służby publiczne w tym w sferze pomocy społecznej, edukacji, rekreacji, planowania przestrzennego. • Walory przyrodniczo-krajobrazowe (m.in. Odra, lasy) i dziedzictwo kulturowe (np. muzeum, zabytki poforteczne). • Rozwinięta infrastruktura sportowa. • Potencjał aktywnych liderów, organizacji pozarządowych, istniejące narzędzia miasta wspierające aktywność społeczną. 		
Typ działania:	Partner/ Realizator:	Okres realizacji:	Wartość :
WYMIAR SPOŁECZNY nieinwestycyjne	Gmina Kędzierzyn-Koźle (MOK/MOSIR/); KS Koziółek (ngo); SIK Paśja (ngo); PGL LP Nadleśnictwo Kędzierzyn	IV kw 2021 - I kw 2024	1.335.608 PLN

Działanie 2.1. Przeciwdziałanie degradacji środowiska miejskiego.

Cel	Cel 2. Nowy wizerunek miasta zielonego, ekologicznego i atrakcyjnego przestrzennie.		
Opis działania	Miasto narażone jest na negatywne skutki zmian klimatycznych oraz postrzegane jest jako miejsce zanieczyszczone. W ramach działania zrealizowane zostaną przedsięwzięcia, które pozwolą miastu lepiej przygotować się do zmian klimatu. Powstaną dwa zbiorniki retencyjne, które gromadzić będą zużytą wodę basenową, w celu ponownego jej wykorzystania do podlewania zieleni miejskiej. W mieście powstanie też kolejny odcinek ścieżki rowerowej wraz z dwoma kładkami, który stworzy sieć, łączącą poszczególne osiedla oraz otworzy miasto na otaczające je tereny leśne a przede wszystkim przyczyni się do ograniczenia emisji CO2		
Do jakich wyzwań nawiązuje działanie?	Priorytet 2.1. Miasto zielone i ekologiczne (pkt 1).		
Jakie problemy działanie rozwiązuje?	<ul style="list-style-type: none"> • Negatywny wizerunek miasta oraz przemysłu zanieczyszczającego powietrzem • Zła jakość powietrza w mieście (szczególnie niska emisja), • Zmiany klimatyczne – w konsekwencji nieracjonalnego gospodarowania zasobami prowadzące do susz i powodzi. 		
Jakie potencjały działanie wykorzystuje?	<ul style="list-style-type: none"> • Walory przyrodniczo-krajobrazowe (m.in. Odra, lasy) i dziedzictwo kulturowe (np. muzeum, zabytki poforteczne). 		
Typ działania:	Partner/ Realizator:	Okres realizacji:	Wartość :
WYMIAR ŚRODOWISKOWY inwestycyjne	Gmina Kędzierzyn-Koźle (MOSIR); Politechnika Śląska	IV kw 2021 - I kw 2024	6.839.744 PLN

Działanie 2.2. Edukacja i wzmocnienie postaw proekologicznych dla poprawy negatywnego wizerunku miasta.

Cel	Cel 2. Nowy wizerunek miasta zielonego, ekologicznego i atrakcyjnego przestrzennie.		
Opis działania	Negatywny wizerunek miasta opiera się w szczególności na ocenie jakości środowiska, w tym jakości powietrza. Nie sprzyja temu rozwinięta funkcja przemysłowa. Problem jakości powietrza ma charakter wielowymiarowy. Konieczne jest budowanie społecznej świadomości problemów środowiskowych i na tej bazie skutecznych rozwiązań. Działanie skupiać się będzie na podnoszeniu świadomości ekologicznej mieszkańców. Obejmować będzie szeroką kampanię z zakresu edukacji ekologicznej. Ponadto miasto zainwestuje w rozwiązania sprzyjające transparentności informacji nt. stanu środowiska, co ma istotne znaczenie w takim mieście jak Kędzierzyn-Koźle, w którym informacje nt. stanu jakości powietrza wywołują społeczny niepokój. Dlatego zakłada się wdrożenie sieci sensorycznej do diagnozy jakości powietrza. Działanie przyczyni się ostatecznie do budowy nowego wizerunku		

	miasta, które pomimo funkcji przemysłowej stawia na rozwiązania chroniące środowisko.		
Do jakich wyzwań nawiązuje działanie?	Priorytet 2.1. Miasto zielone i ekologiczne (pkt 3,4)		
Jakie problemy działanie rozwiązuje?	<ul style="list-style-type: none"> • Negatywny wizerunek miasta oraz przemysłu zanieczyszczającego powietrze, • Jakość powietrza w mieście (szczególnie niska emisja). 		
Jakie potencjały działanie wykorzystuje?	<ul style="list-style-type: none"> • Działanie wzmacnia efekt realizowanych przez miasto przedsięwzięć w zakresie ochrony środowiska (np. likwidacja niskiej emisji, nowoczesny tabor autobusowy, sieć ścieżek rowerowych, system wypożyczalni rowerów, edukacja). 		
Typ działania:	Partner/ Realizator:	Okres realizacji:	Wartość :
WYMIAR ŚRODOWISKOWY nieinwestycyjne	Gmina Kędzierzyn-Koźle (UMKK/MBP)	II kw 2022 - I kw 2024	709.647 PLN

Działanie 2.4. Rewitalizacja przestrzeni miejskiej – atrakcyjny kwartał śródmiejski gwarantem budowania marki miasta.

Cel	Cel 2. Nowy wizerunek miasta zielonego, ekologicznego i atrakcyjnego przestrzennie.		
Opis działania	Działanie polegać będzie na utworzeniu w centrum miasta nowej atrakcyjnej przestrzeni łączącej funkcje ulicy, deptaku, parkingu i miejsca spotkań mieszkańców - dającej impuls do rozwoju lokalnej małej przedsiębiorczości oraz podnoszącej jakość walorów mieszkaniowych wokół zmodernizowanej przestrzeni. W ramach działania, przy ul. Głowackiego, uspokojony zostanie ruch kołowy, utworzony zostanie deptak i miejsce integracji mieszkańców, powstanie mała architektura i zieleń (woonerf). Działanie będzie komplementarne do działania uzupełniającego dot. podniesienia standardu lokali usługowo-handlowych oraz remontu pustostanów znajdujących się w bezpośrednim sąsiedztwie. Nieopodal planuje się budowę mieszkań na wynajem.		
Do jakich wyzwań nawiązuje działanie?	Priorytet 2.2. Rozwinięta oferta mieszkaniowa (pkt 2).		
Jakie problemy działanie rozwiązuje?	<ul style="list-style-type: none"> • Niski przyrost naturalny oraz ujemne saldo migracji (w szczególności wyjazdy osób młodych). • Niewystarczające zasoby mieszkaniowe. 		
Jakie potencjały działanie wykorzystuje?	<ul style="list-style-type: none"> • Lokalizacja w korytarzu szlaków komunikacyjnych, położenie nad Odrą – jako atrakcyjnej lokalizacji do zamieszkania w sercu miasta. • Aktualne Studium Uwarunkowań i Kierunków Zagospodarowania Przestrzennego Miasta. • Rozwinięty przemysł, w tym specjalizacja chemiczna – dający szansę na zatrzymanie/ przyciągnięcie nowych mieszkańców (w tym migrantów). 		
Typ działania:	Partner/ Realizator:	Okres realizacji:	Wartość :
WYMIAR PRZESTRZENNY inwestycyjne	Gmina Kędzierzyn-Koźle	IV kw 2021-I kw 2024	4.506.399 PLN

Działanie 2.5. Przygotowanie dokumentacyjne dla tworzenia warunków mieszkaniowych.

Cel	Cel 2. Nowy wizerunek miasta zielonego, ekologicznego i atrakcyjnego przestrzennie.		
Opis działania	Działanie zakłada wykorzystanie atutów dostępnych i atrakcyjnie zlokalizowanych terenów pod budownictwo mieszkaniowe zlokalizowanych w centrum miasta. W ramach działania przygotowany zostanie komplet dokumentacji projektowej pod inwestycje mieszkaniową. Kolejne kroki tego przedsięwzięcia realizowane będą jako działanie uzupełniające we współpracy z Krajowym Zasobem Nieruchomości.		
Do jakich wyzwań nawiązuje działanie?	Priorytet 2.2. Rozwinięta oferta mieszkaniowa (pkt 1,2).		
Jakie problemy działanie rozwiązuje?	<ul style="list-style-type: none"> • Niski przyrost naturalny oraz ujemne saldo migracji (w szczególności wyjazdy osób młodych). • Niewystarczające zasoby mieszkaniowe. 		
Jakie potencjały działanie wykorzystuje?	<ul style="list-style-type: none"> • Lokalizacja w korytarzu szlaków komunikacyjnych, położenie nad Odrą – jako atrakcyjnej lokalizacji do zamieszkania w sercu miasta. • Aktualne Studium Uwarunkowań i Kierunków Zagospodarowania Przestrzennego Miasta. • Rozwinięty przemysł, w tym specjalizacja chemiczna – dający szansę na zatrzymanie/ przyciągnięcie nowych mieszkańców (w tym migrantów). • Dostępna powierzchnia miasta dająca szansę na rozwój. 		
Typ działania:	Partner/ Realizator:	Okres realizacji:	Wartość :
WYMIAR PRZESTRZENNY nieinwestycyjne	Gmina Kędzierzyn-Koźle; Krajowy Zasób Nieruchomości	IV kw 2021- I kw 2024	750.000 PLN

Działanie 3.1. Przeciwdziałanie deficytowi kadr na rynku pracy.

Cel	Cel 3. Rozwinięta innowacyjna gospodarka oraz usługi miasta oparte na nowoczesnych technologiach.		
Opis działania	Działanie obejmować będzie szereg przedsięwzięć o charakterze edukacyjnym, informacyjnym i organizacyjnym, które łączyć będzie idea wspierania aktywności zawodowej mieszkańców miasta. Przewiduje się bowiem, że zasoby mieszkańców aktywnych zawodowo będą systematycznie się kurczyć, co wpłynie na szereg aspektów życia miasta. Zakłada się realizację przedsięwzięć w zakresie kształtowania przedsiębiorczości, rozwijania własnego biznesu w szczególności wśród osób młodych, z zakresu nowych umiejętności, zmiany zawodu, skorelowanych z potrzebami rynku pracy, a także wspierających opiekunów osób zależnych w ich aktywności zawodowej. W ramach działania ujęto również przedsięwzięcia wspierających zdrowie mieszkańców co przełoży się na lepszą kondycję a tym samym dłuższą aktywność zawodową.		
Do jakich wyzwań nawiązuje działanie?	Priorytet 3.2. Wizerunek miasta innowacyjnego i atrakcyjnego rynku pracy (pkt 1,3,4)		

Jakie problemy działanie rozwiązuje?	<ul style="list-style-type: none"> • Niski przyrost naturalny oraz ujemne saldo migracji (w szczególności wyjazdy osób młodych). • Prognozowany deficyt kadr na rynku pracy. • Przyszły możliwy kryzys finansów miasta i wzrost kosztów jego utrzymania przy spadających dochodach. 		
Jakie potencjały działanie wykorzystuje?	• Rozwinięty przemysł, w tym specjalizacja chemiczna.		
Typ działania:	Partner/ Realizator:	Okres realizacji:	Wartość :
WYMIAR GOSPODARCZY nieinwestycyjne	Gmina Kędzierzyn-Koźle (UMKK/ MOPS); Stowarzyszenie „Europa Iuvenis”; KKPP sp. z o.o	IV kw 2021-I kw 2024	4.942.690 PLN

VI. Włączenie społeczne

W toku prac nad dokumentem, w sposób możliwie szeroki (póki były ku temu możliwości) włączono w prace społeczność lokalną. Partycypacja społeczna pozwoliła na rozpoznanie problemów oraz ich przyczyn. Zorganizowane zostały dwie „debaty stoliczkowe” o miejskiej oświacie grudzień 2019/luty 2020, sześć spotkań osiedlowych z mieszkańcami w toku corocznych wizyt Prezydenta Miasta na osiedlach (styczeń/ luty 2020), udostępniono trzy ankiety on-line (dla młodzieży – luty 2020, przedsiębiorców- marzec 2020 i mieszkańców – czerwiec 2020). Zorganizowano dwa spotkania z lokalnymi liderami instytucjonalnymi i społecznymi (3 marca 2020). Pierwsze z nich w godzinach popołudniowych, drugie dla liderów społecznych w godzinach popołudniowych. Rozmowy pozwoliły zidentyfikować kluczowe potencjały i problemy rozwojowe oraz wyzwania w zakresie współpracy, partnerstwa i realizacji zadań publicznych. Ze względu na sytuację epidemiczną związaną z COVID-19, od marca 2020 r. organizacja spotkań była utrudniona, nie zmieniło to faktu, iż mieszkańcy byli w dalszym ciągu włączani w proces tworzenia dokumentów. W kwietniu przeprowadzono 14 wywiadów telefonicznych z imigrantami. Rozmawiano z osobami z polskim jak i ukraińskim obywatelstwem, zamieszkującymi miasto. Wśród rozmówców znaleźli się również zawodnicy klubu sportowego ZAKSA. Skonfrontowano wyobrażenia o mieście z postrzeganiem go przez osoby przyjezdne. Opinie zostały szczegółowo rozpoznane pod kątem możliwości wprowadzenia działań naprawczych. Dnia 24 kwietnia 2020 r zorganizowano wideospotkanie Prezydenta Miasta z Młodzieżową Radą Miasta oraz przedstawicielami edukacji. Celem było omówienie i skonsultowanie wyników ankiet, a także zebranie pomysłów na dalsze działania mające poprawić jakość życia w mieście. W czerwcu zachęcono uczniów klas V-VIII do samodzielnego prowadzenia badań ankietowych wśród np. seniorów/sąsiadów, które miały na celu poznanie m.in. marzeń o mieście. Miało to formę pilotażu „poczuj się ankieterem”. W trosce o bezpieczeństwo mieszkańców Doradcy ZMP przeprowadzili cztery warsztaty on-line. Miały one charakter otwarty - chęć uczestnictwa w warsztatach nie był w żaden sposób ograniczony. Każdy mieszkaniec mógł zgłosić chęć udziału w warsztatach, kontaktując się z wskazanym w zakładce „Rozwój Lokalny” przedstawicielem Zespołu Miejskiego (przebieg prac w rozdz. IV). Poza mieszkańcami, w warsztatach udział wzięli przedstawiciele sektora nauki, ngo i największych przedsiębiorstw z miasta (wytypowani w trakcie mapowania interesariuszy). W lipcu ruszył nabór Kart Przedsięwzięć, dając tym samym mieszkańcom i interesariuszom możliwość bezpośredniego wpływu na wyznaczenie kierunków i działań służących zaspokojeniu lokalnych potrzeb rozwojowych. Zainteresowani poprzez kontaktu z pracownikami koordynującymi projekt, mieli możliwość zgłaszania sugestii i rozwiązań (telefonicznie, przez e-mail, a nawet przy zachowaniu środków ostrożności – w czasie sierpniowych konsultacji). Na stronie internetowej miasta ukazał się regulamin pracy Komisji dot. sposobu oceny i przyznawania punktacji nadesłanych propozycji

przedsięwzięć. Miało to na celu zapewnienie pełnej transparentności i przejrzystości przy wyborze projektów. Na etapie wdrażania, pomysłodawcy będą współpracować z Gminą celem realizacji zgłoszonych przedsięwzięć. Zgodnie z ideą DUGNAD, dialog oraz współuczestnictwo społeczności w podejmowaniu działań przez władze jest warunkiem koniecznym by osiągnąć postęp w szeroko rozumianym rozwoju lokalnym, stąd też przewidujemy dalsze angażowanie poszczególnych podmiotów i mieszkańców na etapie wdrożenia PRL.

VII. Wdrażanie, monitorowanie, ewaluacja, zarządzanie ryzykiem

Wdrażanie PRL odbywać się będzie przy wykorzystaniu struktur organizacyjnych Gminy w ramach podległych im kadr, co nastąpi w oparciu o celowy zespół projektowy powołany przez prezydenta miasta pod nadzorem koordynatora projektu. Dla powodzenia wdrożenia Planu Rozwoju Lokalnego przyjęta zostanie tzw. zasada partnerstwa, czyli współpraca poszczególnych podmiotów miasta (instytucji samorządowych, nauki, biznesu, organizacji społecznych, przedstawicieli mieszkańców) na rzecz rozwoju Kędzierzyna-Koźła.

Proces monitorowania polegał będzie na systematycznym obserwowaniu zmian zachodzących w ramach poszczególnych celów i działań wytyczonych w dokumencie. Monitoring prowadzony będzie jednocześnie na kilku płaszczyznach, aby dostarczać szerokich informacji na temat osiągniętych efektów ekonomicznych jak i społecznych zrealizowanych przedsięwzięć. Obejmował będzie: zbieranie danych wraz z ich analizą, ocenę wyników oraz działania korygujące.

Ewaluacja będzie opierała się na trzech rodzajach ocen: ocena przed realizacją działań (czy i w jaki sposób wpłyną na grupy docelowe, przyczynią się do poprawy sytuacji na terenie miasta); ocena w trakcie realizacji działań (czy przyjęte cele i podjęte później działania zmierzają w dobrym kierunku); ocena po realizacji działań (czy efekty są trwałe).

Kontrola zarządcza prowadzona będzie na podstawie trzech zarządzeń Prezydenta Miasta, tj. w ramach ustalenia zasad funkcjonowania kontroli zarządczej w Urzędzie Miasta K-Koźle z 20 stycznia 2021 r. oraz zasad zarządzania ryzykiem ujętych w zarządzeniu z 31 maja 2017 r. a także na podstawie zarządzenia z dnia 23 grudnia 2011r. w sprawie ustalenia zasad kontroli zarządczej w gminnych jednostkach organizacyjnych oraz zobowiązaniu kierowników tych jednostek do ich stosowania.